

३९ भौमोऽत्रिः। इन्द्रः। अनुष्टुप्, ५ पङ्क्तिः।

यदिन्द्र चित्र मेहनास्ति त्वादातमद्रिवः। राधस्तन्नो विदद्वस उभयाहस्त्या भर॥ ५.०३९.०१

चित्र- असाधारण। अद्रिवः- वज्रिन्। विदद्वसो- सम्पल्लम्भक। इन्द्र- परमेश्वर। यत्- या।
त्वादातम्- त्वदत्ता। मेहना- मंहनीया। राधः- संसिद्धिः। अस्ति- भवति। तत्- ताम्।
उभयाहस्ति- उभाभ्यां हस्ताभ्याम्। आ भर- आहर॥१॥

यन्मन्यसे वरेण्यमिन्द्र द्युक्षं तदा भर। विद्याम् तस्य ते वयमकूपारस्य दावने॥ ५.०३९.०२

यत्। द्युक्षम्- दिव्यम्। वरेण्यम्- वरणीयमिति। मन्यसे। तत्। इन्द्र- परमेश्वर। आ भर- आहर।
ते- तव। अकूपारस्य- अकुत्सितान्तस्य। अथवा कूर्मवत् प्रत्याहारयुक्तस्य। कूर्मस्य प्रत्याहारगुणः
प्रसिद्धो महाभारते पुनः पुनः कथ्यते यदा संहरते कामान् कूर्मोर्गानीव सर्वशः।
तदाऽऽत्मज्योतिरात्मायमात्मन्येव प्रपश्यतीत्यादिषु। तस्य। दावने- दाने। वयम्। विद्याम्-
जानीमः॥२॥

यत्ते दित्सु प्रराध्यं मनो अस्ति श्रुतं बृहत्।

तेन दृळा चिदद्रिव आ वाजं दर्षि सातये॥ ५.०३९.०३

अद्रिव- वज्रिन्। यत्। ते- तव। दित्सु- दानेच्छु। प्रराध्यम्- प्रकर्षेण संसिद्धम्। श्रुतम्-
श्रुतिमयम्। बृहत्- महत्। मनः- चित्तम्। अस्ति- भवति। तेन। दृळा- दृढम्। वाजम्- अन्नम्।
सातये- सम्भजनाय। दर्षि- आदरयसि॥३॥

मंहिष्ठं वो मघोनां राजानं चर्षणीनाम्। इन्द्रमुप प्रशस्तये पूर्वीभिर्जुषे गिरः॥ ५.०३९.०४

मघोनाम्- हव्यवताम्। वः- युष्माकम्। मंहिष्ठम्- परमपूज्यम्। चर्षणीनाम्- प्रजानाम्। राजानम्-
स्वामिनम्। इन्द्रम्- परमेश्वरम्। प्रशस्तये- प्रशंसितुम्। पूर्वीभिः- पुरातनैस्तत्त्वैः। गिरः- मन्त्राः।
उप जुषे- सेवन्ते॥४॥

अस्मा इत्काव्यं वच उक्थमिन्द्राय शंस्यम्।

तस्मा उ ब्रह्मवाहसे गिरौ वर्धन्त्यत्रयो गिरः शुम्भन्त्यत्रयः ॥ ५.०३९.०५

अस्मै- एतस्मै । इन्द्राय- परमेश्वराय । काव्यम्- सूक्ष्मदर्शनम् । उक्थम्- मन्त्रमयम् । शंस्यम्- प्रशंसामयम् । वचः- वचनं भवति । तस्मै । ब्रह्मवाहसे- मन्त्रधारकाय । गिरः- मन्त्रान् । अत्रयः- अग्न्युपासकाः । वर्धन्ति- वर्धयन्ति । शुम्भन्ति- मण्डयन्ति ॥५॥

Dr. Rangraji